

UiO : **Institutt for offentlig rett**
Det juridiske fakultet

Juridiske sider ved forslaget om klimalov

Universitetsstipendiat
Jon Christian Fløysvik Nordrum

Høringsmøte, Miljøverndepartementet 12. januar

Hvilken «merverdi» gir lov?

(Sammenlignet med «politisk forlik» og spredte virkemidler)

- Grunnlovens styringssystem: lov- og budsjettvedtak
- Avklart konstitusjonell, rettslig og politisk betydning
- Gir forutsigbare endrings- og vedtaksprosedyrer
- Legger til rette for helhetlig- og langsiktig styring
- Markerer tradisjon, høytidelighet, autoritet og viktighet

Hvilken «merverdi» gir lov? (2)

- Lovens betydning forstås av borgerne
- Lov gjør politikk tilgjengelig og oversiktlig
- Lov inngår i en åpen, tilrettelagt, etablert og (som oftest) forutsigbar demokratiske prosess
- Lov bygger på offentlig debatt, utredning og høring
- Merverdien beror *også* på lovens innhold

Relevante lovgivningshensyn

- Hensynet til et samlet regelverk
- Hensynet til oversikt og struktur
- Hensynet til god formidling og tilgjengelighet
- Hensynet til tydelig gjennomføring av folkerettslige forpliktelser
- Hensynet til lojal gjennomføring av grunnlovsgivers forutsetninger

Utleidet fra: Lovstrukturutvalget NOU 1992: 32 *Bedre struktur i lovverket*,
lovgivningspraksis (særlig uttalelser i lovforarbeider),
og andre styringsdokumenter om lovgivning

Samlet vurdering

- Lovgivningstekniske og -politiske hensyn taler for at det vedtas en klimalov:
  - Sørger for en samling og overbygning av nå spredte og uoversiktlige rettslige og økonomiske virkemidler på klimaområdet.
  - Bedrer tilgangen og oversikten for allmenheten over det som betegnes av et samlet politisk-Norge som en av vår tids viktigste politikkområder.
  - Fastholder grunnlovens system og loven som en grunnsten i gjennomføring av politikk, og
  - innebærer en oppfølging av gjeldende lovssystematikk under Grunnloven § 112.

Grunnloven § 112

«Statens myndigheter skal iverksette tiltak som gjennomfører disse grunnsetninger.»

Naturmangfoldloven

Forurensningsloven

Klimaloven?

Helhetlig klimalov

- Kapittel 1 Formål, myndigheter, virkeområde, forholdet til andre lover, forholdet til folkeretten
- Kapittel 2 Langsiktige klimamål, klimarapportering, klimaredegjørelse, klimaplanarbeid, klimaråd
- Kapittel 3 Kvotepiktig utslipp og kvotehandel (gjeldende klimakvoteloven)
- Kapittel 4 Andre utslippsreducerende tiltak nasjonalt
- Kapittel 5 Utslippsreducerende tiltak i utlandet
- Andre emner: Klimatilpasning, CO₂-håndtering og lagring, fornybar energi, energieffektivitet, samordning, overgangsregler

Helhetlig klimalov

- Kapittel 1 Formål, myndigheter, virkeområde, forholdet til andre lover, forholdet til folkeretten
- Kapittel 2 **Langsiktige klimamål**, klimarapportering, klimaredegjørelse, klimaplanarbeid, klimaråd

Særlig om lovfesting av «klimamål»:

- Sentralt styringsverktøy
- Samlet utslipp særlig relevant
- Allerede kvantifisert
- Sml. naturmangfoldloven §§ 4 og 5 «forvaltningsmål»
- Hva hvis målet ikke oppnås og loven brytes?

Helhetlig klimalov

- Kapittel 1 Formål, myndigheter, virkeområde, forholdet til andre lover, forholdet til folkeretten
- Kapittel 2 Langsiktige klimamål, klimarapportering, klimaredegjørelse, klimaplanarbeid, klimaråd
- Kapittel 3 Kvotepliktig utslipp og kvotehandel (gjeldende klimakvoteloven)
- Kapittel 4 Andre utslippsreducerende tiltak nasjonalt
- Kapittel 5 Utslippsreducerende tiltak i utlandet
- Andre emner: Klimatilpasning, CO₂-håndtering og lagring, fornybar energi, energieffektivitet, samordning, overgangsregler